

موضوع تدریس: کارآموزی بارداری و زایمان	مدت تدریس: ۶۰ ساعت (هر گروه)
پیشنیاز: دارد	محل اجرا: دانشکده پرستاری و مامایی
گروه هدف: دانشجویان ترم ۴ مامایی	مقطع: کارشناسی پیوسته
تعداد واحد: ۱	نوع واحد: کارآموزی (عملی)
گروه مدرسین: مه سیما بنائی هروان	

هدف کلی:

۱. کسب آشنایی و مهارت در انجام زایمان های طبیعی
۲. کسب آشنایی و مهارت در کاربرد وسایلی مانند مانیتور جنین
۳. کسب توانایی انجام مراقبت های لازم از مادر و نوزاد
۴. کسب توانایی اداره مرحله بعد از زایمان و کنترل خونریزی
۵. کسب توانایی تشخیص زایمان طبیعی از غیرطبیعی

اهداف اختصاصی:

دانشجو پس از پایان دوره باید بتواند:

۱. از مادر شرح حال کامل بگیرد.
۲. صدای قلب جنین را کنترل نماید و موارد غیرطبیعی آن را تشخیص و گزارش نماید.
۳. در صورت لزوم راه وریدی مناسبی را برای زائو برقرار نماید.
۴. در صورت لزوم نمونه خون و ادرار را برای انجام آزمایشات تهیه کند.
۵. علائم حیاتی را با توجه به وضعیت زائو و دستور پزشک در زمان مناسب انجام و ثبت نماید.
۶. موارد غیرطبیعی علائم حیاتی را گزارش نماید.
۷. مانورهای لئوپولد را بطور صحیح انجام دهد.
۸. سن تخمینی جنین را محاسبه کند.
۹. وزن جنین را تخمین بزند.
۱۰. در شرایط مختلف زائو را جهت انتخاب پوزیشن مناسب راهنمایی کند.
۱۱. انقباضات مادر را کنترل و مشخصات آن را تعیین و ثبت نماید.
۱۲. پارتوگراف زایمان را جهت زائو رسم نماید.
۱۳. روش های غیردارویی تخفیف درد را با توجه به شرایط موجود بکار گیرد.
۱۴. معاینه واژینال (دیلاتاسیون، افاسمان، استیشن، پوزیشن سرویکس و جنین و ...) را در زمان مناسب و به طرز صحیح انجام دهد.
۱۵. لگن استخوانی را معاینه کرده و نتیجه آن را گزارش کند.
۱۶. نمره پیشاب را تعیین کند.
۱۷. به وضعیت مثانه توجه و اقدامات لازم در جهت کمک به تخلیه مثانه را انجام دهد.
۱۸. شرایط انجام آمنیوتومی را نام ببرد.
۱۹. با نحوه انجام آمنیوتومی آشنا شود.

۲۰. مراقبت‌های لازم پس از آمنیوتومی و پارگی کیسه آب را انجام دهد و اقدامات انجام شده را ثبت نماید.
۲۱. وضعیت بهداشتی مناسبی برای مادر (نظافت لباس و ملافه ها، درجه حرارت مناسب اتاق و ...) ایجاد کند.
۲۲. از زائوی بستری شده، حمایت روانی به عمل آورد.
۲۳. یافته‌های پاراکلینیکی (آزمایشات و سونوگرافی) را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.
۲۴. در مورد مندرجات پرونده (دستورات پزشک، گزارشات کتبی و شفاهی مامای مسئول) توضیح دهد.
۲۵. علائم شروع مرحله دوم زایمان را تشخیص دهد.
۲۶. مراقبت‌های لازم در مرحله دوم زایمان را از زائو به عمل آورد (پوزیشن مناسب، بازبودن مسیر وریدی، کنترل صدای قلب جنین، کنترل انقباضات، نحوه تنفس، نحوه زور زدن، چگونگی شل کردن عضلات و ...)
۲۷. وسایل لازم را جهت انجام زایمان آماده کند.
۲۸. وسایل احیاء را قبل از هر زایمان کنترل کند.
۲۹. قبل از زایمان، محیطی گرم و مناسب برای تولد نوزاد (روشن کردن وارمر، پهن کردن شان و ...) فراهم آورد.
۳۰. قبل از زایمان به روش صحیح دست شسته، گان و دستکش بپوشد (استفاده از ماسک، عینک، چکمه و گان نیز ضروری است).
۳۱. درپ را در موقع مناسب به طور صحیح انجام دهد.
۳۲. مانور ریتگن را بموقع انجام داده و به طرز صحیح سر جنین را خارج کند.
۳۳. وجود بند ناف دور گردن را کنترل کرده و اقدام مناسب را انجام دهد.
۳۴. صورت نوزاد را خشک کرده و به موقع دهان و بینی نوزاد را پوار کند.
۳۵. شانه‌های جنین را به طور صحیح خارج کرده و نوزاد را درست بغل کند.
۳۶. نوزاد را بلافاصله بعد از تولد جهت انجام اقدامات احیاء ارزیابی نماید.
۳۷. بعد از تولد نوزاد، گام‌های اولیه احیا را (جلوگیری از اتلاف حرارت، بازکردن راه‌های هوایی، تحریک پوستی) انجام دهد.
۳۸. بند ناف نوزاد را با رعایت شرایط استریل قطع کند.
۳۹. نمره آپگار را تعیین نماید و اقدام لازم بر اساس آن را انجام دهد.
۴۰. با بررسی سریع، سن تقریبی و وجود آنومالی‌های ظاهری نوزاد را تعیین نماید.
۴۱. دستبند حاوی مشخصات نوزاد کنترل کند.
۴۲. علائم جداسدن جفت را تشخیص دهد.
۴۳. در زمان مناسب و با روش صحیح اقدام به خروج جفت نماید.
۴۴. مکانیسم خروج جفت را تشخیص دهد.
۴۵. جفت و پرده‌ها را بطور کامل معاینه نماید.
۴۶. موارد غیرطبیعی در جفت و پرده‌ها را تشخیص و گزارش دهد.
۴۷. کانال زایمان و پرینه را بعد از خروج جفت معاینه نماید.
۴۸. بعد از خروج جفت، ماساژ رحم، شستشوی ولو و پرینه و تعویض شان‌ها را انجام دهد.
۴۹. کنترل خونریزی و قوام رحم را انجام دهد.
۵۰. خونریزی غیرطبیعی را از طبیعی در مراحل مختلف زایمان تشخیص داده و گزارش کند.
۵۱. بعد از زایمان، برای زائو وضعیت راحت و مناسب فراهم آورد.
۵۲. باکمک به مادر، شیر دهی به نوزاد را در اولین دقایق بعد از تولد انجام دهد.
۵۳. بعد از زایمان، مثانه را از نظر پر بودن کنترل کرده و در صورت پر بودن اقدام مناسب را انجام دهد.
۵۴. علائم حیاتی مادر را کنترل کند.

۵۵. به مادر در مورد مراقبت از خود(محل ترمیم پرینه، تغذیه، پیشگیری از بارداری، ورزش و...) و نوزادش آموزش دهد.
۵۶. در صورت لزوم مادر را جهت انجام عمل سزارین آماده کند.
۵۷. در هر مرحله زایمان نیازهای مراقبتی زانو را شناسایی و مراقبت‌های لازم را برحسب اولویت از وی بعمل آورد.
۵۸. سونداژ بیمار را بدرستی انجام دهد.
۵۹. NST و CST را به طور صحیح انجام دهد.
۶۰. کنترل مرحله چهارم را به طور صحیح انجام دهد.

محتوا و ترتیب ارائه:

(عناوین و رؤوس مطالبی که باید آموزش داده شود تا به اهداف دوره نائل شد. شامل: مطالب تئوری، مهارت‌های عملی و ...)

جلسه	تاریخ	عناوین	مجریان	روش تدریس ^۱
۱	جلسه اول	اهداف کارآموزی آشنایی با بلوک زایمانی و انجام زایمان، رگ‌گیری، توش واژینال و سوندگذاری مثانه	مه سیما بنائی هروان	سخنرانی- پرسش و پاسخ و هدایت دانشجویان- عملی و انجام صحیح وظایف محوله- راند بالینی- بحث گروهی
۲	جلسه دوم	آشنایی با انجام زایمان و کنترل لیبر، مرحله دو، سه و چهارم، مانیتورینگ جنین	مه سیما بنائی هروان	سخنرانی- پرسش و پاسخ و هدایت دانشجویان- عملی و انجام صحیح وظایف محوله- راند بالینی-

^۱ تعیین روش‌های آموزشی متناسب با اهداف دوره مانند: سخنرانی، بحث، پرسش و پاسخ، نمایش عملی، بیمار استاندارد شده، ایفای نقش، گزارش صبحگاهی، سمینار، ژورنال کلاب، حل مسئله، آموزش بر بالین بیمار و ...

بحث گروهی				
سخنرانی - پرسش و پاسخ و هدایت دانشجویان - عملی و انجام صحیح وظایف محوله - راند بالینی - بحث گروهی	مه سیما بنائی هروان	آشنایی با انجام زایمان و کنترل لیبر، مرحله دو، سه و چهارم، رسم پارتوگراف	جلسه سوم	۳
سخنرانی - پرسش و پاسخ و هدایت دانشجویان - عملی و انجام صحیح وظایف محوله - راند بالینی - بحث گروهی	مه سیما بنائی هروان	انجام زایمان، کنترل لیبر، مرحله دو، سه و چهارم، معاینه جفت و انواع روش های کاهش درد	جلسه چهارم	۴
سخنرانی - پرسش و پاسخ و هدایت دانشجویان - عملی و انجام صحیح وظایف محوله - راند بالینی - بحث گروهی	مه سیما بنائی هروان	انجام زایمان، کنترل لیبر، مرحله دو، سه و چهارم، تفسیر نوار قلب جنین، NST، CST و OCT	جلسه پنجم	۵
سخنرانی - پرسش و پاسخ و	مه سیما بنائی هروان	انجام زایمان، کنترل لیبر، مرحله دو، سه و چهارم،	جلسه ششم	۶

هدایت دانشجویان - عملی و انجام صحیح وظایف محوله - راند بالینی - بحث گروهی		اینداکشن و آگمنتیشن		
سخنرانی - پرسش و پاسخ و هدایت دانشجویان - عملی و انجام صحیح وظایف محوله - راند بالینی - بحث گروهی	مه سیما بنائی هروان	انجام زایمان، کنترل لیبر، مرحله دو، سه و چهارم، ترمیم اپی	جلسه هفتم	۷
سخنرانی - پرسش و پاسخ و هدایت دانشجویان - عملی و انجام صحیح وظایف محوله - راند بالینی - بحث گروهی	مه سیما بنائی هروان	انجام زایمان، کنترل لیبر، مرحله دو، سه و چهارم، مدیریت پارگی زودرس پرده‌ها و زایمان زودرس	جلسه هشتم	۸
سخنرانی - پرسش و پاسخ و هدایت دانشجویان - عملی و انجام صحیح وظایف محوله - راند بالینی - بحث گروهی	مه سیما بنائی هروان	انجام زایمان، کنترل لیبر، مرحله دو، سه و چهارم، مدیریت خونریزی پس از زایمان	جلسه نهم	۹

راند بالینی - بحث گروهی				
سخنرانی - پرسش و پاسخ و هدایت دانشجویان - عملی و انجام صحیح وظایف محوله - راند بالینی - بحث گروهی	مه سیما بنائی هروان	انجام زایمان، کنترل لیبر، مرحله دو، سه و چهارم، ارزشیابی نهایی کتبی و عملی	جلسه دهم	۱۰

وظایف و تکالیف دانشجوی:

۱. حضور فعال در جلسات (۱۰ جلسه)

۲. شرکت در پرسش و پاسخها

۳. انجام صحیح وظایف محوله

روش سنجش دانشجو:

۱. رعایت مقررات، اصول اخلاقی، نظم و انضباط و ظاهر عمومی (۲ نمره)

۲. مسئولیت پذیری، انجام صحیح وظایف محوله و همکاری با سایر کارآموزان (۱۰ نمره)

۳. پاسخ به سوالات و راند بالینی (۵ نمره)

۴. ارزشیابی کتبی (۳ نمره)

منابع مطالعه:

۱. بارداری وزایمان ویلیامز. کانینگهام، اف. گاس. آخرین چاپ

۲. راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان (بازنگری سوم)

3-Danforth obstetrics and gynecology diagnosis edited by jamesR.scoot.last edition.

منابع جهت مطالعه بیشتر:

- www.Iranmedex.com
- www.sid.ir
- www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed
- www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc